

ZELENI DREGLJAJ

KDAJ

Petek, 15. december 2023,
11.00–13.00

Cukrarna – učilnica,
Poljanski nasip 40, Ljubljana

KJE

Spoštovani strokovnjaki in dragi študentje,

vljudno vabljeni na informativni dan pilotnega programa vseživljenjskega učenja in mikrodokazil. Promocijski dogodek bosta pospremili gostujoči predavanji mednarodno priznanih strokovnjakov s področja vedenjskih znanosti in dregljaja, izr. prof. dr. Bartosza Gule (Avstrija) in mag. Sille Krukow (Danska).

Na dogodku bomo predstavili inovativen in k trajnosti usmerjen program »Zeleni dregljaj«, v katerem se srečata vedenjska znanost in vedenjsko oblikovanje. Prikazali bomo edinstveno priložnost za združitev moči z namenom soustvariti pogoje za premišljeno in načrtno delovanje v smeri trajnostnega življenjskega sloga za vse.

Bartosz Gula

TEORETIČNE OSNOVE DREGLJAJEV: INTUICIJA, PREPROSTE HEVRISTIKE IN RACIONALNOST

Gostujoči
predavaji

Zeleni dregljaji in druge intervencije za spodbujanje okolju prijaznega vedenja pogosto temeljijo na teorijah, ki pojasnjujejo posameznikovo odločanje, in na izkoriščanju uveljavljenih pojavov, kot so pristranskost statusa quo, uokvirjenje in vabe, za doseg zelenega učinka. Predavanje bo ponudilo pregled normativnih in ekoloških teorij odločanja ter predstavilo vpogled v psihološke procese, ki omogočajo delovanje določenih dregljajev. Prikazalo bo razliko med intuitivnimi ter namernimi/analitičnimi kognitivnimi procesi, nato pa se bo osredotočilo na odločitveno, na pravih temelječe iskanje informacij znotraj pristopa preprostih hevristik (Gigerenzer et al., 1999; Todd & Gigerenzer, 2012). Predstavilo bo, kako lahko hevristike združimo s pristopi zbiranja dokazov. Medtem ko pristop hevristik predpostavlja, da so ljudje opremljeni s kognitivnimi orodji, med katerimi pri vsakdanjem odločanju izbirajo glede na kontekst in razpoložljive kognitivne ter časovne vire, pa pristop zbiranja dokazov predpostavlja, da ljudje zbirajo informacije, dokler ne dosežejo zadostne ravni prepričanosti za sprejem

odločitve. Te teorije bodo povezane z dregljaji, predavanje pa bo na primeru prehranjevanja prikazalo, kako lahko združimo več dregljajev za spodbujanje bolj zdrave prehrane. Predavanje bo poudarilo, da je pomembno in koristno teoretično razumeti mehanizme učinkovanja dregljajev, še posebej, če želimo hitro razvijati učinkovite intervencije.

IZR. PROF. DR. BARTOSZ GULA je priznan mednarodni strokovnjak na področju kognitivne psihologije odločanja. Njegovo glavno raziskovalno področje vključuje kognitivne modele procesov odločanja, ki segajo od hitrih in preprostih odločitev, ki temeljijo na zaznavanju in prepoznavanju, do bolj zapletenih odločitev, osnovanih na sklepanju z več atributi. Raziskuje digitalne dregljaje (nudging) s teoretičnim povezovanjem modelov kopičenja dokazov in preprostih hevristik. Diplomiral je iz psihologije na Svobodni univerzi v Berlinu in pridobil doktorat na Univerzi v Celovcu. Trenutno deluje kot izredni profesor na Univerzi v Celovcu.

Sille Krukow

DREGLJAJ K TRAJNOSTNEMU ODLOČANJU

Devetdeset odstotkov človeških odločitev določa oblikovanje naše okolice. To pomeni, da moramo, če želimo oblikovati trajnostno odločanje uporabnikov, vedeti, kako podpreti osnovne človeške nagone ter poenostaviti trajnostne nakupovalne in življenjske navade ter odločitve. Sille Krukow bo v predavanju predstavila praktične primere iz prakse o tem, kako spodbuditi in usmerjati trajnostno odločanje na različnih trgih in okoljih. Prikazala bo primere, ki kažejo, kako spremembe v okoljih pomagajo spodbujati trajnostne navade in hkrati povečujejo finančne učinke.

SILLE KRUKOW (MA) je strokovnjakinja s področja dregljajev in oblikovanje vedenja. Je ustanoviteljica podjetja Krukow, svetovalnega podjetja za oblikovanje vedenja, ki za sprostitve poslovnih potencialov uporablja na uporabnika usmerjene pristope. Ukvarja se s povečevanjem finančnih učinkov in uspešnosti projektov in se loteva reševanja nekaterih največjih svetovnih problemov na področju trajnosti. V zadnjih petnajstih letih je Krukow sodelovala s podjetji, kot so P&G, Heineken, Nespresso in Electrolux, kjer je na podlagi merljivih podatkov usmerjala uporabnike k bolj trajnostnemu in varnejšemu odločanju, hkrati pa zagotavljala uspešne poslovne rezultate. Je mednarodno priznana strokovnjakinja in idejna vodja na področju vedenjskega oblikovanja, dregljajev in učinkovitega komuniciranja s uporabniki ter oblikovanja sprememb v globalnih panogah.

Predavanja bosta potekali
v angleškem jeziku.

Kaj je Zeleni dregljaj?

Zeleni dregljaj je interdisciplinarni projekt vseživljenjskega učenja in mikrodokazil. Zasnove smo ga štiri članice Univerze v Ljubljani (Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, Filozofska fakulteta, Pedagoška fakulteta in Fakulteta za elektrotehniko), ki pokrivamo strokovna področja oblikovanja, psihologije, kognitivne nevroznanosti, meroslovja in kakovosti. Pojem »dregljaj« [angl. *nudge*] sta popularizirala ameriška znanstvenika Richard H. Thaler in Cass R. Sunstein v knjigi *Nudge: Improving Decisions about Health, Wealth, and Happiness* in govori o tem, kako lahko nevsiljivo spodbudimo želeno vedenje.

V Sloveniji je projekt Zeleni dregljaj prvi program vseživljenjskega učenja, kjer lahko pridobite izobrazbo o vedenjski znanosti in teoriji dregljaja, ki spodbuja okolju prijazne trajnostne odločitve. Temelji na konceptih vedenjske znanosti, ki jih dopolnjuje kreativen pristop oblikovalskega mišljenja. V projektu bomo raziskovali, kako lahko preišljeni dregljaji ustvarijo velike spremembe v vsakdanjem vedenju posameznika, organizacije ali podjetja ter kako lahko razvijamo produkte in storitve, ki bodo etično omogočili bolj trajnosten svet.

Kako bo nadgradil vaše kompetence?

Vrhunski strokovnjaki bodo predstavili kompleksnost vedenja, odločanja in spreminjanja vedenja prek predavanj s področja širšega konteksta vedenjskih znanosti, znanosti o odločanju in okoljskih znanosti. Na podlagi pridobljenih znanj v teoretičnem delu bomo reševali

okoljske izzive tudi v praksi s sledenjem metodam in znanstvenim pristopom z interdisciplinarnih področij psihologije, kognitivnih znanosti in oblikovalskega mišljenja in se tako seznanili s procesom in orodji, ki so potrebna za implementacijo inovativnih rešitev.

Program so zasnovele in ga izvajajo članice Univerze v Ljubljani: Akademija za likovno umetnost in oblikovanje (Oddelek za industrijsko in unikatno oblikovanje, Oddelek za oblikovanje vizualnih komunikacij); Filozofska fakulteta (Oddelek za psihologijo, Laboratorij za kognitivno nevroznanost); Pedagoška fakulteta (Center za kognitivno znanost); Fakulteta za elektrotehniko (Laboratorij za meroslovje in kakovost)

Promocijski dogodek projekta: VSEŽIVLJENJSKO UČENJE IN MIKRODOKAZILA – PILOTNI PROGRAM v okviru projekta UL za trajnostno družbo – ULTRA: Zeleni dregljaj

Projekt sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter Evropska unija – NextGenerationEU.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE

Univerza v Ljubljani

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU